

Det är inte jag som skall ha svaret...

”Vad är ett bibliotek?” Hur kan bis låta mig ställa en så korkad fråga? ”Bengt Nerman minns sina gamla bibliotek och undrar... och hoppas bis läsare skall ge honom ett svar.” Vad är detta för nonsens? Har bis över huvud taget läst mitt inlägg eller - om läst, förstått vad där står?

Vad jag har uppmärksammat är att debatten om ett nytt stadsbibliotek i Stockholm hittills har förts av esteter och arkitekter och inte av dem som ligger närmast till. ”Om en bibliotekarie tänkte idag, hur skulle ett huvudbibliotek i Stockholm kunna se ut - inifrån, inte utifrån?” Så ser min fråga ut: ett uppmaning till tänkande. Jag hade trott att detta verkligen var en fråga för en kår som ser biblioteken från vänster.

För konkretiseringens skull - och inte av några nostalgiskäl - har jag sedan redovisat mina tre viktigaste erfarenheter som låntagare av tre bibliotek: Asplunds berömda låda, den lilla filialen på Hantverkargatan i Stockholm och så biblioteksbygget i Vällingby, på många sätt ett uttryck för helt annat politiskt ideal än Asplunds bygge. Politiskt, just det. Och mina erfarenheter som låntagare därför att ett vänsterperspektiv rimligtvis måste utgå från låntagarna. Det är ju spelet mellan låntagare och bibliotekarier det handlar om.

Vällingby-biblioteket uttryckte i sin ursprungliga gestaltning ganska väl mina egna ideal av närhet, öppenhet och tillgänglighet. Det var så vi tänkte på 50-talet, vi som då arbetade på Skolöverstyrelsens biblioteksskola (jag var lärare i modern västerländsk skönlitteratur). Det fanns ingenting av patroniserande folkhem i detta, bara ett öppet intresse och en respekt för medmänniskor. Dock har det gått 50 år sedan dess och det är därför jag frågar: Om en folkbibliotekarie idag steg in som subjekt i sin egen sats och utformade en biblioteksbyggnad utifrån sina uppgifter och funktioner, hur skulle den då se ut? Jag är nyfiken, men det är inte jag som ska ha svaret.

Bengt Nerman

Vällingby bibliotek. 1960-tal?